

ISSN 2312-413X (print)
ISSN 2312-4148 (online)

Спеціалізований рецензований науково-практичний журнал

Актуальна[®] Інфектологія

www.mif-ua.com

Том 6, № 5, 2018

5

ЗАСЛАВСКИЙ[®]
Издательский дом

Луганський державний медичний університет

Актуальна[®] Інфектологія

Актуальная инфектология

Actual Infectology

Aktual'naâ Infektologiâ

Спеціалізований рецензований науково-практичний журнал

Засновано у листопаді 2013 року

Періодичність виходу: 6 разів на рік

Том 6, № 5, 2018

Включений в наукометричні і спеціалізовані бази даних Ulrichsweb Global Serials Directory, WorldCat, PИЦ (Science Index), Google Scholar, «Джерело», «КіберЛенінка», НБУ ім. В.І. Вернадського, CrossRef, International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE), SHERPA/RoMEO, Bielefeld Academic Search Engine (BASE), «Наукова періодика України», Directory of Open Access Journals (DOAJ), NLM-catalog, OpenAIRE, JIC index, ROAD

Актуальна® Інфектологія

Спеціалізований рецензований
науково-практичний журнал

Том 6, № 5, 2018

DOI 10.22141/2312-413x.6.5.2018
ISSN 2312-413X (print), ISSN 2312-4148 (online)
Передплатний індекс: 86149

Спізасновники:

Луганський державний медичний університет,
Мочалова Г.О.,
Заславський О.Ю.

Видавець Заславський О.Ю.

Завідуюча редакцією Купріненко Н.В.

Електронні адреси для звертань:

Із питань передплати:

info@mif-ua.com,
тел. +38 (044) 223-27-42
+38 (067) 325-10-26

**Із питань розміщення реклами та інформації
про лікарські засоби:**

reclama@mif-ua.com
office@zaslavsky.kiev.ua
selezneva@mif-ua.com
v_iliyna@ukr.net

*Рекомендується до друку та до поширення через мережу
Інтернет рішенням ученої ради Луганського державного
медичного університету від 25.10.2018 р., протокол № 7.*

Українською, російською та англійською мовами

*Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової
інформації КВ № 20544—10344ПР. Видано Державною реєстра-
ційною службою України 08.02.2014 р.*

Формат: 60×84/8. Ум. друк. арк. 16,04
Зам. 2018-аі-24. Тираж 10 000 прим.

Адреса редакції:

Україна, 04107, м. Київ, а/с 74
Тел./факс: +38 (044) 223-27-42

E-mail: medredactor@i.ua

(Тема: До редакції журналу «Актуальна інфектологія»)

www.mif-ua.com

http://ai.zaslavsky.com.ua

Видавець Заславський О.Ю.

Адреса для листування: а/с 74, м. Київ, 04107

Свідчення суб'єкта видавничої справи
ДК № 2128 від 13.05.2005

Друк: ТОВ «Ландпрес»
вул. Алчевських, 2, м. Харків, 61002

Головний редактор
Крамарьов
Сергій Олександрович

Заступники головного редактора

Волосовець О.П. (Київ)

Надрага О.Б. (Львів)

Шостакович-Корецька Л.Р. (Дніпро)

Редакційна рада

Зінчук О.М. (Львів)

Козько В.М. (Харків)

Маврутенков В.В. (Дніпро)

Мороз Л.В. (Вінниця)

Пипа Л.В. (Вінниця)

Романова О.М. (Мінськ, Білорусь)

Трихліб В.І. (Київ)

Циркунов В.М. (Гродно, Білорусь)

Чернишова Л.І. (Київ)

Редакційна колегія

Бекіш В.Я. (Вітебськ, Білорусь)

Березенко В.С. (Київ)

Бодня Е.І. (Харків)

Виговська О.В. (Київ)

Голубовська О.А. (Київ)

Дикий Б.М. (Івано-Франківськ)

Дуда О.К. (Київ)

Дубинська Г.М. (Полтава)

Євтушенко В.В. (Київ)

Колоскова О.К. (Чернівці)

Малий В.П. (Харків)

Марушко Ю.В. (Київ)

Матейко Г.Б. (Івано-Франківськ)

Незгода І.І. (Вінниця)

Рябоконець О.В. (Запоріжжя)

Харченко Ю.П. (Одеса)

Ходак Л.А. (Харків)

Відповідальний секретар

Заславська Ганна Олександрівна

+38 (095) 893-74-15

E-mail: mo4alova@list.ru

Редакція не завжди поділяє думку автора публікації. Відповідальність за вірогідність фактів, власних імен та іншої інформації, використаної в публікації, несе автор. Передрук та інше відтворення в якій-небудь формі в цілому або частково статей, ілюстрацій або інших матеріалів дозволені тільки при попередній письмовій згоді редакції та з обов'язковим посиланням на джерело. Усі права захищені.

© Луганський державний медичний університет, 2018

© Мочалова Г.О., 2018

© Заславський О.Ю., 2018

Онiщенко Н.В., Рябокoн О.В. Взаємoзв'язок поліморфізму гена інтерлейкіну-10 (rs 1800872) із розвитком ускладнень оперізувального герпесу в дорослих 98	N.V. Onishchenko, O.V. Riabokon Association of interleukin-10 gene polymorphism (rs 1800872) with development of herpes zoster complications in adults 98
Оперчук Н.І., Головань А.Ю. Епідеміологічна характеристика Лайм-бореліозу в Кіровоградській області за період 2013–2017 рр. 99	N.I. Operchuk, A.Yu. Holovan Epidemiological characteristic of Lyme disease in Kirovohrad region for 2013–2017 99
Оперчук Н.І., Задорожна В.І. Епідемічна ситуація з ГРВІ та грипу в Кіровоградській області: епідсезон 2017–2018 рр. 100	N.I. Operchuk, V.I. Zadorozhna The epidemic situation of acute respiratory viral infections and flu in Kirovohrad region: 2017–2018 epidemiological season 100
Орловська К.В., Чумаченко Т.О. Потенційні епідеміологічні ризики в тату-студіях 100	K.V. Orlovska, T.O. Chumachenko Potential epidemiological risks in tattoo studios 100
Пікас О.Б. Результати комплексного лікування хворих на інфільтративний туберкульоз легень при застосуванні патогенетичних засобів 101	O.B. Picas Results of comprehensive treatment of patients with infiltrative pulmonary tuberculosis using pathogenetic agents 101
Полiнкевич Б.С., Пікас П.Б. Поліпи шлунка, їх асоційованість із <i>Helicobacter pylori</i> 102	B.S. Polinkevych, P.B. Picas Gastric polyps, their association with <i>Helicobacter pylori</i> 102
Попенко Н.В. Аналіз факторів ризику розвитку туберкульозу легень в учасників АТО, особливості клінічного перебігу, діагностики та лікування 103	N.V. Popenko Analysis of the risk factors for the development of pulmonary tuberculosis in the ATO participants: features of the clinical course, diagnosis and treatment 103
Потапова Л.Н., Скорик Л.І. Влияние глобального изменения климата на видовой состав, численность кровососущих двукрылых и клещей — переносчиков трансмиссивных паразитарных, арбовирусных заболеваний на территории Харьковской области 104	L.N. Potapova, L.I. Skoryk Influence of global climate change on species composition, population of blood-sucking Diptera and tick-borne transmissible parasitic, arbovirus diseases in the territory of Kharkiv region 104
Пришляк О.Я., Тилишак З.Р., Кобрин Т.З., Бойчук О.П., Процик А.Л. Клініко-епідеміологічні аспекти перебігу вітряної віспи у військовослужбовців 105	O.Ya. Pryshlak, Z.R. Tylishchak, T.Z. Kobryn, O.P. Baichuk, A.L. Protsyk Clinical and epidemiological aspects of smallpox in military personnel 105
Рогальська Я.В., Волянська Л.А. Токсокаропровакована лімфопроліферація 106	Ya.V. Rohalska, L.A. Vollanska Toxocara-induced lymphoproliferation 106
Радина Н.С., Виноград Н.О., Гринчук Г.М., Могильна Л.О. Вивчення циркуляції збудників емерджентних інфекцій на території Київської області 106	N.S. Rodyna, N.O. Vynohrad, H.M. Hrynychuk, L.O. Mohylna Studying the circulation of pathogens of emerging infectious diseases in the territory of Kyiv region 106
Ракша-Слюсарєва О.А., Трихліб В.І., Слюсарєв О.А., Тарасова І.А., Ткачук С.І. Цитоморфологічні критерії діагностики атипичної пневмонії 107	O.A. Raksha-Sliusareva, V.I. Trykhlilb, O.A. Sliusarev, I.A. Tarasova, S.I. Tkachuk Cytomorphological criteria for the diagnosis of atypical pneumonia 107
Рябокoн О.В., Анiкіна О.В., Сiянова Л.Ю. Ефективність застосування 3D-режиму при лікуванні хворих на хронічний гепатит С у клінічній практиці 108	O.V. Riabokon, O.V. Anikina, L.Yu. Silanova Effectiveness of using 3D regimen in the treatment of patients with chronic hepatitis C in clinical practice 108
Рябокoн О.В., Білокобила С.О. Клінічна характеристика перебігу кору в дорослих у сучасних умовах 109	O.V. Riabokon, S.O. Bilokobyla Clinical features of measles in adults under current conditions 109
Семенов В.М., Дмитраченко Т.І., Юпатов Ю.Г., Кучко І.В., Егоров С.К. Вирусная нагрузка у пациентов с хроническим гепатитом С и туберкулезом 110	V.M. Semenov, T.I. Dmytrachenko, Yu.H. Yupatov, I.V. Kuchko, S.K. Yehorov Viral load in patients with chronic hepatitis C and tuberculosis 110
Снежко О.В., Кричинская И.В., Ковалева И.С. Алгоритм клинической диагностики болезни Лайма 111	O.V. Snezhko, I.V. Krychynska, I.S. Kovaleva The algorithm for clinical diagnosis of Lyme disease 111
Сухов Ю.О., Коротчук Н.В., Голуб А.П., Василенко О.Г. Сучасний стан проблеми антибіотикочутливості та антибіотикорезистентності <i>Pseudomonas aeruginosa</i> 112	Yu.O. Sukhov, N.V. Korotchuk, A.P. Holub, O.H. Vasylenko Current state of the problem of antibiotic susceptibility and antibiotic resistance of <i>Pseudomonas aeruginosa</i> 112
Сухорукова Г.Б., Чумаченко Т.О., Махота Л.С., Сухорукова М.Ф. Прояви епідемічного процесу іксодового кліщового бореліозу у крупних населених пунктах України 112	H.B. Sukhorukova, T.O. Chumachenko, L.S. Makhota, M.F. Suhorukova Manifestations of epidemic process of Lyme disease in major population centers of Ukraine 112
Телегіна Т.В., Зінчук О.М. Захворюваність на лептоспіроз у Львівській області в контексті погодних умов у регіоні 113	T.V. Teliuhina, O.M. Zinchuk The incidence of leptospirosis in Lviv region in the context of weather conditions in the area 113
Ткач О.А., Мажак К.Д., Фургала Я.І., Вівчар І.С., Гречуха Н.Р., Шершун Г.Р., Демчук Г.С., Савчак О.І., Яремчишин І.М., Дудок Р.С. Персоніфіковані методи прогнозування розвитку рецидиву туберкульозу легень 114	O.A. Tkach, K.D. Mazhak, Ya.I. Furhala, I.S. Vlvchar, N.R. Hrechukha, H.R. Shershun, H.S. Demchuk, O.I. Savchak, I.M. Yaremchyshyn, R.S. Dudok Personalized methods for predicting the development of relapse of pulmonary tuberculosis 114

Висновки. Проведений аналіз результатів дослідження в Кіровоградській області за період 2013–2017 рр. свідчить про те, що основна роль у природних вогнищах належить кліщам *Ixodes ricinus*. У Кіровоградській області здебільшого переважають випадки гострого перебігу Лайм-бореліозу з розвитком еритемної форми, але відмічаються хронічні форми, що свідчить про персистенцію збудника. Епідемічна ситуація в Кіровоградській області щодо захворюваності на Лайм-бореліоз потребує подальшого поглибленого вивчення та дослідження.

Оперчук Н.І.¹, Задорожна В.І.²

¹ ДУ «Кіровоградський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України», м. Кропивницький, Україна

² ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України», м. Київ, Україна

Епідемічна ситуація з ГРВІ та грипу в Кіровоградській області: епідсезон 2017–2018 рр.

Актуальність. Гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ) та грип, як і раніше, залишаються найбільш поширеними в Україні. Динаміка захворюваності на ці інфекції в Кіровоградській області характеризується нестабільними рівнями. Тенденція перебігу захворюваності населення області загалом повторює перебіг захворюваності по Україні.

Мета: проаналізувати захворюваність на ГРВІ та грип на Кіровоградщині та стан вакцинопрофілактики грипу в епідсезон 2017–2018 рр. (з 40-го тижня 2017 р. по 20-й тиждень 2018 р.) із використанням даних статистичного обліку захворюваності (ф. № 1, 2, 40), демографічних звітів Держслужби статистики України та Головного управління статистики в Кіровоградській області.

Матеріали та методи. епідеміологічний, санітарно-статистичний, санітарно-демографічний, метод флуоресцюючих антитіл (МФА), полімеразної ланцюгової реакції.

Результати. На початку досліджуваного епідсезону епідситуацію з ГРВІ та грипу в області можна оцінити як стабільну з незначними щотижневими коливаннями. Інтенсифікація епідпроцесу з коливанням показників захворюваності від 541,4 до 620,4 на 100 тисяч населення спостерігалася з 6-го по 9-й тиждень 2018 р. при пороговому рівні 666,3 на 100 тисяч населення. Взагалі даний епідсезон в Україні характеризувався середньою інтенсивністю, відповідно в Кіровоградській області епідсезон характеризувався низькою інтенсивністю епідемічного процесу. Перевищення порогового рівня в епідсезоні 2018–2018 рр. на території Кіровоградської області не зареєстровано. Усього в області протягом епідсезону на грип, ГРВІ захворіли 127 285 осіб (13,5 % всього населення), із них 93 625 дітей до

17 років (73,6 %). Госпіталізовано 8402 особи (7,4 % усіх захворілих). Діти до 17 років становили 82,5 % усіх госпіталізованих (7759 осіб).

В епідсезон 2017–2018 рр. зареєстровано 1 летальний випадок від грипу: 45-річна жінка, яка запізно звернулася за медичною допомогою, проти грипу не щеплена в даному епідсезоні. Згідно з результатами дослідження виявлено антиген грипу В.

Згідно з результатами дослідження носоглоткових змивів від 54 хворих (метод МФА) у 36 (66,78 %) пробах визначені антигени вірусів: парагрипу — 32 (88,9 %), аденовірусу — 4 (11,1 %). Методом ПЛР досліджено проби від 55 хворих, серед яких у 24 випадках (43,6 %) ідентифіковано РНК вірусу грипу В.

Із профілактичною метою в епідсезон 2015–2016 рр. проти грипу були вакциновані 3487 осіб, в основному представники декретованих груп населення (медичний персонал, працівники закладів освіти, вихованці та персонал закладів інтернатного типу для дітей та дорослих тощо (0,7 % від населення області)). Вакцинація проводилася зареєстрованими в Україні вакцинами з рекомендованим Всесвітньою організацією охорони здоров'я штамовим складом. Неприятливих подій після застосування вакцин проти грипу не зареєстровано. За кошти підприємств щеплено 2110 осіб (32,59 %), за кошти місцевих бюджетів — 2203 (35,5 %), за власні кошти — 1451 (22,4 %), інші кошти — 623 (9,6 %).

Висновки. У зв'язку з низьким охопленням щепленнями проти грипу вакцинопрофілактика суттєво не впливає на інтенсивність епідпроцесу, але забезпечує індивідуальний захист та захист певних колективів людей від захворюваності на грип. Стан епідемічної ситуації в Кіровоградській області щодо ГРВІ та грипу потребує подальшого поглибленого вивчення та дослідження.

Орловська К.В., Чумаченко Т.О.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Потенційні епідеміологічні ризики в тату-студіях

Актуальність. Інфекційна безпека населення є важливою складовою популяційного здоров'я. В умовах інтенсивної циркуляції збудників інфекцій із контактним механізмом передачі набуває особливого значення запобігання зараженню осіб поза лікуваль-но-профілактичними закладами — в салонах краси і тату. Перманентний макіяж і нанесення тату на різні частини тіла все частіше практикуються населенням України.

Татування (тату) — частина земної культури, що спостерігається на всіх континентах планети. Тату — це стійкий малюнок, нанесений на тіло методом травмування шкірних покривів із внесенням у дерму фарбувального пігменту. Саме порушення цілісності

шкірних покривів під час татування створює вхідні та вихідні ворота для збудників різних інфекційних захворювань бактеріальної, вірусної, грибкової та паразитарної етіології, що забезпечує реалізацію контактного механізму передачі. Зараз тату в Україні стає все більш дешевою та доступною процедурою, що може збільшити ризики виникнення інфекцій у споживачів цієї послуги.

Мета: вивчення потенційного ризику виникнення інфекційних захворювань при татуванні у світі та в Україні.

Матеріали та методи. Проведений аналіз наукової літератури про випадки та спалахи інфекцій, пов'язаних із татуванням, та офіційних даних міської філії ДУ «Харківський обласний лабораторний центр МОЗ України» щодо шляхів передачі гострих вірусних гепатитів В і С.

Результати. Аналіз наукової літератури виявив публікації, що висвітлюють випадки та спалахи інфекцій, пов'язаних із татуванням. Про можливість виникнення умов для інфікування населення в салонах тату свідчать задокументовані дані про випадки вірусних гепатитів із парентеральними шляхами передачі. Так, систематичний огляд літератури, надрукований у 2010 р. в журналі «International Journal of Infectious Diseases», включав у тематичний аналіз 83 когортні або поперечні дослідження зв'язку татування з ризиком інфікування гепатитом С. Установлено, що татування пов'язане з підвищеним ризиком зараження гепатитом С. Такий же висновок зроблено в систематичному огляді літератури, опублікованому у 2017 р. у «Hepatitis Monthly». Метааналіз 163 релевантних досліджень показав, що ризик інфікування вірусом гепатиту С у 2,79 раза вищий в осіб з тату, чим в осіб без тату. Найбільш сильна асоціація спостерігалась у підгрупі донорів крові.

У науковій літературі також наводяться дані, що факторами ризику для споживачів татування можуть бути матеріали і засоби для проведення сеансу татування, зокрема тату-пігменти. Систематичний огляд літератури (Deutsches Ärzteblatt International, 2016), зроблений Ralf Dieckmann зі співавторами, виявив 67 доведених випадків тату-асоційованих бактеріальних інфекцій: абсцесів, некротизуючого фасциту, ендокардиту, септичного шоку.

В огляді наводяться результати досліджень, проведених у м. Ройтлінген (Німеччина). З випадково відібраних зразків тату-пігментів у 39 зразках були виділені *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa* і *Staphylococcus aureus*, що представляють серйозний ризик для здоров'я людини.

На ризики інфікування збудниками інфекцій впливає інтенсивність того чи іншого епідемічного процесу. Аналіз захворюваності на гострі вірусні гепатити В і С, проведений у місті Харків, показав наявність випадків гострих вірусних гепатитів В та С, що пов'язані з татуванням. Так, у 2017 р. було встановлено, що 5 (3,1 %) випадків з 162 зареєстрованих пов'язані з татуванням. У 38,3 % випадків шлях пе-

редачі не встановлений, що вимагає подальшого вивчення та диктує необхідність при епідеміологічному обстеженні з'ясувати в захворілих, відвідували вони салони тату чи ні.

Світова тенденція до збільшення превалентності татуованих осіб спостерігається і в Україні. Все більше молоді залучається до татування, що сприяє збільшенню кількості місць, де надають ці послуги. За попередніми даними, на сьогодні в Україні налічується понад 500 тату-студій, більше 5000 тату-майстрів. Так, в Харкові у 2017 році працювало 24 тату-студії, у 2018 — 33; в Полтаві у 2017 році — 5, у 2018 — 7; в Києві у 2017 році — 38, у 2018 — 51; у Львові у 2017 році — 11, у 2018 — 16; в Кропивницькому у 2017 році — 4, у 2018 — 6; в Одесі у 2017 році — 29, у 2018 — 37. І ці показники постійно зростають.

Висновки. Наведені дані про значне зростання кількості тату-студій в Україні та доведені випадки тату-асоційованих захворювань вимагають подальшого вивчення ризиків інфікування споживачів тату і розробки профілактичних заходів. Зростання в Україні кількості осіб, які бажають нанести тату або зробити постійний макіяж, підвищує актуальність проблеми безпеки населення при отриманні інвазивних процедур немедичного призначення.

Пікас О.Б.

Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Результати комплексного лікування хворих на інфільтративний туберкульоз легень при застосуванні патогенетичних засобів

Актуальність. Одна з важливих проблем сьогодення в медицині — це зростання захворюваності на хіміо-резистентний туберкульоз та недостатня ефективність лікування хворих на цю недугу. Виявлена також нижча ефективність лікування хворих на туберкульоз легень (через поширений процес та великі деструктивні зміни), які зазнали впливу малих чи помірних доз радіації, ніж у решти хворих. Тому проблема підвищення ефективності їх лікування залишається актуальною.

На нашу думку, ефективність лікування можна підвищити, удосконалюючи антимикобактеріальну та патогенетичну терапію (шляхом розширення знань про механізм патогенезу та закономірності перебігу хвороби). Як патогенетичні засоби нами були вибрані препарати ліволін форте (антиоксидант, гепатопротектор, містить есенціальні фосфоліпіди) та імунофан (імуномодулятор, антиоксидант та гепатопротектор, донатор NO).

Мета: оцінка результатів комплексного лікування хворих на інфільтративний туберкульоз легень, постраждалих від наслідків аварії на ЧАЕС, при застосуванні патогенетичних засобів (ліволін форте та імунофан).